

Plan zajęć III roku weterynarii z przedmiotu Diagnostyka kliniczna i laboratoryjna. semestr zimowy 2016/2017

Data	<p style="text-align: center;">Badanie kliniczne koni</p> <p>Grupy administracyjne: I, II, V</p> <p>Prowadzący zajęcia: dr hab. Iwona Taszkun dr Marcin Szczepanik dr Piotr Wilkołek dr Łukasz Adamek lek. wet. Grzegorz Kalisz</p>	<p style="text-align: center;">Badanie kliniczne bydła</p> <p>Grupy administracyjne III, IV, VI</p> <p>Prowadzący zajęcia: dr hab. Iwona Taszkun dr Marcin Szczepanik dr Piotr Wilkołek dr Łukasz Adamek lek. wet. Grzegorz Kalisz</p>
05.10.2016	<p>BHP. Organizacja zajęć z przedmiotu Diagnostyka Kliniczna i Laboratoryjna oraz zapoznanie z regulaminem. Obchodzenie się ze zwierzętami w czasie badania i metody poskramiania koni. Opis zwierzęcia (<i>generalia, signalement</i>) gatunek, płeć, rasa, maść, wiek, wielkość, waga, użytkowość. Obowiązuje dokładne opanowanie znajomości maści koni i zasad rozpoznawania wieku u koni. Wywiad (<i>anamnesis</i>). Zbieranie wywiadów od właścicieli zwierząt (dane dotyczące choroby, dane dotyczące warunków życia). Stan obecny zwierzęcia (<i>status praesens</i>). Przedmiotowe badanie ogólne. Habitus — wygląd zewnętrzny zwierzęcia (budowa, postawa, stan utrzymania i odżywienia, zachowanie się zwierzęcia — temperament). Badanie dostępnych błon śluzo-</p>	<p>BHP. Organizacja zajęć z przedmiotu Diagnostyka Kliniczna i Laboratoryjna oraz zapoznanie z regulaminem. Obchodzenie się ze zwierzętami w czasie badania i metody poskramiania koni. Opis zwierzęcia (<i>generalia, signalement</i>) gatunek, płeć, rasa, maść, wiek, wielkość, waga, użytkowość. Obowiązuje dokładne opanowanie znajomości maści koni i zasad rozpoznawania wieku u koni. Wywiad (<i>anamnesis</i>). Zbieranie wywiadów od właścicieli zwierząt (dane dotyczące choroby, dane dotyczące warunków życia). Stan obecny zwierzęcia (<i>status praesens</i>). Przedmiotowe badanie ogólne. Habitus — wygląd zewnętrzny zwierzęcia (budowa, postawa, stan utrzymania i odżywienia, zachowanie się zwierzęcia — temperament).</p>

	wych naturalnych otworów ciała (barwa, wilgotność, wykwyty). Badanie węzłów chłonnych (znajomość topografii), oglądanie, omacywanie (wielkość, kształt, budowa, konsystencja, tkliwość, ciepłota, przesuwalność na podłożu i przesuwalność skóry nad węzłem). Badanie ciepłoty wewnętrznej ciała (fizjologiczne wartości ciepłoty wewn. u poszczególnych gatunków zwierząt, rodzaje gorączki, tor gorączkowy). Badanie oddechów, fizjologiczne ilości oddechów u poszczególnych gatunków zwierząt (tachy- i bradypnoe). Badanie częstości tętna (normy fizjologiczne u poszczególnych gatunków zwierząt, tętno częste i rzadkie (tachy- i bradycardia)	Badanie dostępnych błon śluzowych naturalnych otworów ciała (barwa, wilgotność, wykwyty). Badanie węzłów chłonnych (znajomość topografii), oglądanie, omacywanie (wielkość, kształt, budowa, konsystencja, tkliwość, ciepłota, przesuwalność na podłożu i przesuwalność skóry nad węzłem). Badanie ciepłoty wewnętrznej ciała (fizjologiczne wartości ciepłoty wewn. u poszczególnych gatunków zwierząt, rodzaje gorączki, tor gorączkowy). Badanie oddechów, fizjologiczne ilości oddechów u poszczególnych gatunków zwierząt (tachy- i bradypnoe). Badanie częstości tętna (normy fizjologiczne u poszczególnych gatunków zwierząt, tętno częste i rzadkie (tachy- i bradycardia)
12.10.2016	Przedmiotowe badanie szczegółowe. Badanie zewnętrznych powłok ciała. Skóra i jej wytwory. Włosy i pióra (gęstość, przyleganie, barwa, połysk). Rogi, racice, kopyta. Naskórek. Skóra właściwa (barwa, wilgotność, zapach, rozmieszczenie ciepłoty zewnętrznej ciała, elastyczność). Badanie skóry właściwej (c.d.). świąd, zmiany objętości (obrzęk zapalny i niezapalny). Wykwity — pierwotne i wtórne. Muszla uszna i zewnętrzny przewód słuchowy.	Przedmiotowe badanie szczegółowe. Badanie zewnętrznych powłok ciała. Skóra i jej wytwory. Włosy i pióra (gęstość, przyleganie, barwa, połysk). Rogi, racice, kopyta. Naskórek. Skóra właściwa (barwa, wilgotność, zapach, rozmieszczenie ciepłoty zewnętrznej ciała, elastyczność). Badanie skóry właściwej (c.d.). świąd, zmiany objętości (obrzęk zapalny i niezapalny). Wykwity — pierwotne i wtórne. Muszla uszna i zewnętrzny przewód słuchowy.
19.10.2016	Układ oddechowy. Badanie górnych dróg oddechowych. Okolice otworów nosowych. Wypływ z nosa (ilość, konsystencja, barwa, zapach, domieszki). Gra skrzydełek nosowych. Wydychanie powietrza (siła, ciepłota, woń). Bliższe badanie okolicy nosa: zewnętrzne — kształt, symetria, wewnętrzne — błona śluzowa nosa. Szmer okolicy nosa. Zatok szczękowa i czołowa (symetria, ciepłota, podatność na ucisk, wrażliwość, odgłos opukowy). Worki powietrzne.	Układ oddechowy. Badanie górnych dróg oddechowych. Okolice otworów nosowych. Wypływ z nosa (ilość, konsystencja, barwa, zapach, domieszki). Śluzawica. Wydychanie powietrza (siła, ciepłota, woń). Bliższe badanie okolicy nosa: zewnętrzne — kształt, symetria, wewnętrzne — błona śluzowa nosa. Szmer okolicy nosa. Zatok szczękowa i czołowa (symetria, ciepłota, podatność na ucisk, wrażliwość, odgłos opukowy). Krtań. Badanie po-

	<p>Krtań. Badanie wewnętrzne: małe zwierzęta — bezpośrednie, duże zwierzęta — pośrednie, oglądanie (rhinolaryngoskopia). Badanie zewnętrzne — symetria, kształt, ciepłota, wrażliwość, wyczuwalne drżenia, szmer krtaniowy. Kaszel — sposoby wywoływania kaszlu reakcyjnego. Tchawica — kształt, ciepłota wyczuwalne drżenia, szmer. Tarczyca — wielkość, konsystencja, wrażliwość, ciepłota, przesuwalność. Klatka piersiowa. Oglądanie (budowa, kształt, symetria). Ruchy oddechowe (częstość, typ, rytm, jakość, głębokość). Duszność wdechowa, wydechowa, mieszana. Omacywanie: ciepłota, wrażliwość, wyczuwalne drżenia. Opukiwanie: topograficzne granice płuc, porównawcze — zmiany odgłosu opukowego. Badanie klatki piersiowej — c.d. Osłuchiwanie — rodzaje szmerów oddechowych fizjologicznych. Szmary oddechowe patologiczne.</p>	<p>średnie, oglądanie (rhinolaryngoskopia). Badanie zewnętrzne — symetria, kształt, ciepłota, wrażliwość, wyczuwalne drżenia, szmer krtaniowy. Kaszel — sposoby wywoływania kaszlu reakcyjnego. Tchawica — kształt, ciepłota wyczuwalne drżenia, szmer. Tarczyca — wielkość, konsystencja, wrażliwość, ciepłota, przesuwalność. Klatka piersiowa. Oglądanie (budowa, kształt, symetria). Ruchy oddechowe (częstość, typ, rytm, jakość, głębokość). Duszność wdechowa, wydechowa, mieszana. Omacywanie: ciepłota, wrażliwość, wyczuwalne drżenia. Opukiwanie: topograficzne granice płuc, porównawcze — zmiany odgłosu opukowego. Badanie klatki piersiowej — c.d. Osłuchiwanie — rodzaje szmerów oddechowych fizjologicznych. Szmary oddechowe patologiczne.</p>
26.10.2016	<p>Badanie układu krążenia u konia. Serce — oglądanie okolicy serca (uderzenie), omacywanie (uderzenie, ciepłota, wrażliwość) — opukiwanie (pole stłumienia sercowego, zmiany pola i odgłosu opukowego), osłuchiwanie (tony serca w punktach głównych — zmiany siły, barwy, rytmu). Badanie naczyń obwodowych: Tętnice — tętno: częstość, rytm, jakość wypełnienie, napięcie, siła, chybkość, równość tętna. żyły — wypełnienie, falowanie, tętno żyłne ujemne i dodatnie. Badania dodatkowe: badania wydolności układu krążenia.</p>	<p>Badanie układu krążenia u bydła. Serce — oglądanie okolicy serca (uderzenie), omacywanie (uderzenie, ciepłota, wrażliwość) — opukiwanie (pole stłumienia sercowego, zmiany pola i odgłosu opukowego), osłuchiwanie (tony serca w punktach głównych — zmiany siły, barwy, rytmu). Badanie naczyń obwodowych: Tętnice — tętno: częstość, rytm, jakość wypełnienie, napięcie, siła, chybkość, równość tętna. żyły — wypełnienie, falowanie, tętno żyłne ujemne i dodatnie. Badania dodatkowe: badania wydolności układu krążenia.</p>
09.11.2016	<p>Badanie układu trawiennego konia; diagnostyczne sondowanie; badanie przez prostnicę; wlew doproctniczy</p>	<p>Badanie układu trawiennego bydła. Badanie przedżołądków, trawieńca i jelit przeżuwaczy zwacz: oglądanie (wypełnienie dołu głodowego); omacywanie (stan napięcia konsystencja, wrażliwość, ruchy żwacza; opukiwanie (to-</p>

		pografia odgłosu, opukowewgo); osłuchiwanie (częstość, siła, rodzaj, skurczów i szmerów żwacza) Czepiec: omacywanie głębokie (wrażliwość); opukiwanie (szmery czepcowe). Próby bólowe czepca. Badanie trawieńca i jelit przeżuwaczy (cd.) Księgi: opukiwanie (odgłos opukowy); osłuchiwanie (szmery) Badanie jelit przez prostnicę u bydła.
16.11.2016	Badanie układu ruchu i nerwowego konia. Badanie układu ruchu: kośćciec, stawy, mięśnie, ścięgna, kopyta: zachowanie się zwierzęcia i zaburzenia świadomości; czucie powierzchniowe i głębokie; sprawność zmysłowa. Badanie dodatkowe: płyn mózgowo-rdzeniowy. Układ nerwowy (c.d.). Sprawność ruchowa: stan napięcia mięśni, sprawność mięśniowa, skurcze, ruchy i położenia nieprawidłowe, pobudliwość nerwów i mięśni, odruchy powierzchniowe i głębokie).	Badanie układu moczowo-płciowego: Badanie przez oglądanie i omacywanie zewnętrznych narządów płciowych i wymienia. Badanie układu ruchu i nerwowego Badanie układu ruchu: kośćciec, stawy, mięśnie, ścięgna, racice: zachowanie się zwierzęcia i zaburzenia świadomości; czucie powierzchniowe i głębokie; Sprawność ruchowa: stan napięcia mięśni, sprawność mięśniowa, skurcze, ruchy i położenia nieprawidłowe, pobudliwość nerwów i mięśni, odruchy powierzchniowe i głębokie).
23.11.2016	<u>Repetytorium z badania klinicznego koni</u> Grupy administracyjne: I, II, V	<u>Repetytorium z badania klinicznego bydła</u> Grupy administracyjne III, IV, VI
	Badanie kliniczne bydła Grupy administracyjne: I, II, V	Badanie kliniczne koni Grupy administracyjne: III, IV, VI
30.11.2016	Obchodzenie się ze zwierzętami w czasie badania i metody poskramiania bydła. Badanie dostępnych błon śluzowych naturalnych otworów ciała (barwa, wilgotność, wykwity). Badanie węzłów chłonnych (znajomość topografii), ogląda-	Obchodzenie się ze zwierzętami w czasie badania i metody poskramiania koni. Opis zwierzęcia (<i>generalia, signalement</i>) gatunek, płeć, rasa, maść, wiek, wielkość, waga, użytkowość. Obowiązuje dokładne opanowanie znajomo-

	<p>nie, omacywanie (wielkość, kształt, budowa, konsystencja, tkliwość, ciepłota, przesuwalność na podłożu i przesuwalność skóry nad węzłem).</p>	<p>ści maści koni i zasad rozpoznawania wieku u koni. Wywiad (<i>anamnesis</i>). Zbieranie wywiadów od właścicieli zwierząt (dane dotyczące choroby, dane dotyczące warunków życia). Stan obecny zwierzęcia (<i>status praesens</i>). Przedmiotowe badanie ogólne. Habitus — wygląd zewnętrzny zwierzęcia (budowa, postawa, stan utrzymania i odżywienia, zachowanie się zwierzęcia — temperament). Badanie dostępnych błon śluzowych naturalnych otworów ciała (barwa, wilgotność, wykwity). Badanie węzłów chłonnych (znajomość topografii), oglądanie, omacywanie (wielkość, kształt, budowa, konsystencja, tkliwość, ciepłota, przesuwalność na podłożu i przesuwalność skóry nad węzłem). Badanie ciepłoty wewnętrznej ciała (fizjologiczne wartości ciepłoty wewn. u poszczególnych gatunków zwierząt, rodzaje gorączki, tor gorączkowy). Badanie oddechów, fizjologiczne ilości oddechów u poszczególnych gatunków zwierząt (tachy- i bradypnoe). Badanie częstości tętna (normy fizjologiczne u poszczególnych gatunków zwierząt, tętno częste i rzadkie (tachy- i bradycardia)</p>
--	--	---

07.12.2016	<p>Układ oddechowy. Badanie górnych dróg oddechowych. Okolice otworów nosowych. Wypływ z nosa (ilość, konsystencja, barwa, zapach, domieszki). Śluzawica. Wydychanie powietrza (siła, ciepłota, woń). Bliższe badanie okolicy nosa: zewnętrzne — kształt, symetria, wewnętrzne — błona śluzowa nosa. Szmer okolicy nosa. Zatoka szczękowa i czołowa (symetria, ciepłota, podatność na ucisk, wrażliwość, odgłos opukowy). Krtań. Badanie pośrednie, ogląda-</p>	<p>Układ oddechowy. Badanie górnych dróg oddechowych. Okolice otworów nosowych. Wypływ z nosa (ilość, konsystencja, barwa, zapach, domieszki). Gra skrzydełek nosowych. Wydychanie powietrza (siła, ciepłota, woń). Bliższe badanie okolicy nosa: zewnętrzne — kształt, symetria, wewnętrzne — błona śluzowa nosa. Szmer okolicy nosa. Zatoka szczękowa i czołowa (symetria, ciepłota, podatność na ucisk, wrażliwość, odgłos opukowy). Worki</p>
------------	---	---

	nie (rhinolaryngoskopia). Badanie zewnętrzne — symetria, kształt, ciepłota, wrażliwość, wyczuwalne drżenia, szmer krtaniowy. Kaszel — sposoby wywoływania kaszlu reakcyjnego. Tchawica — kształt, ciepłota wyczuwalne drżenia, szmer. Tarczyca — wielkość, konsystencja, wrażliwość, ciepłota, przesuwalność. Klatka piersiowa. Oglądanie (budowa, kształt, symetria). Ruchy oddechowe (częstość, typ, rytm, jakość, głębokość). Duszność wdechowa, wydechowa, mieszana. Omacywanie: ciepłota, wrażliwość, wyczuwalne drżenia. Opukiwanie: topograficzne granice płuc, porównawcze — zmiany odgłosu opukowego. Badanie klatki piersiowej — c.d. Osłuchiwanie — rodzaje szmerów oddechowych fizjologicznych. Szmary oddechowe patologiczne.	powietrzne. Krtań. Badanie wewnętrzne: małe zwierzęta — bezpośrednie, duże zwierzęta — pośrednie, oglądanie (rhinolaryngoskopia). Badanie zewnętrzne — symetria, kształt, ciepłota, wrażliwość, wyczuwalne drżenia, szmer krtaniowy. Kaszel — sposoby wywoływania kaszlu reakcyjnego. Tchawica — kształt, ciepłota wyczuwalne drżenia, szmer. Tarczyca — wielkość, konsystencja, wrażliwość, ciepłota, przesuwalność. Klatka piersiowa. Oglądanie (budowa, kształt, symetria). Ruchy oddechowe (częstość, typ, rytm, jakość, głębokość). Duszność wdechowa, wydechowa, mieszana. Omacywanie: ciepłota, wrażliwość, wyczuwalne drżenia. Opukiwanie: topograficzne granice płuc, porównawcze — zmiany odgłosu opukowego. Badanie klatki piersiowej — c.d. Osłuchiwanie — rodzaje szmerów oddechowych fizjologicznych. Szmary oddechowe patologiczne.
14.12.2016	Badanie układu krążenia u bydła. Serce — oglądanie okolicy serca (uderzenie), omacywanie (uderzenie, ciepłota, wrażliwość) — opukiwanie (pole stłumienia sercowego, zmiany pola i odgłosu opukowego), osłuchiwanie (tony serca w punktach głównych — zmiany siły, barwy, rytmu). Badanie naczyń obwodowych: Tętnice — tętno: częstość, rytm, jakość wypełnienie, napięcie, siła, chybkosc, równość tętna. żyły — wypełnienie, falowanie, tętno żyłne ujemne i dodatnie. Badania dodatkowe: badania wydolności układu krążenia.	Badanie układu krążenia u konia. Serce — oglądanie okolicy serca (uderzenie), omacywanie (uderzenie, ciepłota, wrażliwość) — opukiwanie (pole stłumienia sercowego, zmiany pola i odgłosu opukowego), osłuchiwanie (tony serca w punktach głównych — zmiany siły, barwy, rytmu). Badanie naczyń obwodowych: Tętnice — tętno: częstość, rytm, jakość wypełnienie, napięcie, siła, chybkosc, równość tętna. żyły — wypełnienie, falowanie, tętno żyłne ujemne i dodatnie. Badania dodatkowe: badania wydolności układu krążenia.
21.12.2016	Badanie układu trawiennego bydła. Badanie przedżołądków, trawieńca i jelit przeżuwaczy zwacz: oglądanie (wypełnienie dołu głodowego); omacywanie (stan napięcia	Badanie układu trawiennego konia; diagnostyczne sondowanie; badanie przez prostnicę; wlew doprostopniczy

	konsystencja, wrażliwość, ruchy żwacza; opukiwanie (topografia odgłosu, opukowewgo); osłuchiwanie (częstość, siła, rodzaj, skurczów i szmerów żwacza) Czepiec: omacywanie głębokie (wrażliwość); opukiwanie (szmery czepcowe). Próby bólowe czepca. Badanie trawieńca i jelit przeżuwaczy (cd.) Księgi: opukiwanie (odgłos opukowy); osłuchiwanie (szmery) Badanie jelit przez prostnicę u bydła.	
11.01.2017	Badanie układu moczowo-płciowego: Badanie przez oglądanie i omacywanie zewnętrznych narządów płciowych i wymienia. Badanie układu ruchu i nerwowego Badanie układu ruchu: kośćciec, stawy, mięśnie, ścięgna, racice: zachowanie się zwierzęcia i zaburzenia świadomości; czucie powierzchowne i głębokie; Sprawność ruchowa: stan napięcia mięśni, sprawność mięśniowa, skurcze, ruchy i położenia nieprawidłowe, pobudliwość nerwów i mięśni, odruchy powierzchowne i głębokie).	Badanie układu ruchu i nerwowego konia. Badanie układu ruchu: kośćciec, stawy, mięśnie, ścięgna, kopyta: zachowanie się zwierzęcia i zaburzenia świadomości; czucie powierzchowne i głębokie; sprawność zmysłowa. Badanie dodatkowe: płyn mózgowo-rdzeniowy. Układ nerwowy (c.d.). Sprawność ruchowa: stan napięcia mięśni, sprawność mięśniowa, skurcze, ruchy i położenia nieprawidłowe, pobudliwość nerwów i mięśni, odruchy powierzchowne i głębokie).
18.01.2017	<u>Repetitorium z badania klinicznego bydła</u> Grupy administracyjne: I, II, V	<u>Repetitorium z badania klinicznego konia.</u> Grupy administracyjne: III, IV, VI
25.01.2017	Odrabianie zaległości. Doskonalenie umiejętności w zakresie badania klinicznego koni oraz bydła	Odrabianie zaległości. Doskonalenie umiejętności w zakresie badania klinicznego koni oraz bydła

Regulamin

1. Plan sporządzono z uwzględnieniem wytycznych dotyczących organizacji roku akademickiego w 2016/2017 roku w Uniwersytecie Przyrodniczym w Lublinie
2. Obowiązuje znajomość tematyki ćwiczeń i teoretyczne przygotowanie do zajęć praktycznych.
3. Osoba prowadząca zajęcia z przedmiotu weryfikuje przygotowanie się studenta do zajęć.
4. Za brak odpowiedniego stroju (fartuch, obuwie ochronne) oraz sprzętu diagnostycznego (stetoskop, młoteczek, plezimetr) prowadzący ma prawo odmówić studentowi uczestniczenia w zajęciach.
5. Dopuszcza się 1 nieobecność nieusprawiedliwioną na zajęciach w semestrze. Pozostałe nieobecności zgodnie ze statutem UP w Lublinie.
5. Na każde kolokwium przypada 2 terminy poprawkowe, których daty wyznaczają prowadzący po uzgodnieniu ze studentami.
6. Obowiązująca literatura i materiały:
 - a. Zagadnienia-wykłady oraz seminaria naukowe (Zakład Diagnostyki Klinicznej i Dermatologii Weterynaryjnej UP Lublin).

- b. Badania kliniczne i laboratoryjne w diagnostyce chorób zwierząt, Józef Nicpoń red. Wydawnictwo: WUP Wrocław. 2011,2015
- c. Diagnostyka kliniczna zwierząt. W. Baumgartner, wyd. I polskie, red. J. Twardoń, rok wydania: 2011
- d. Kliniczne badanie bydła. G. Rosenberger, rok wydania 1974.
- e. Weterynaryjna diagnostyka kliniczna. J. Moscy. Rok wydania 1968.
- f. Diagnostyka laboratoryjna w weterynarii. D.J. Meyer, J.W. Harvey wyd. I polskie, red. A. Winnicka, Aktualne tablice przeliczeniowe i wartości referencyjne, rok wydania: 2013
- g. Osluchiwanie serca psów i kotów F.W.K. Smith Jr, B.W. Keene, L.P. Tilley wyd. I polskie, red. R. Niziołek, rok wydania: 2007
- h. Zabiegi diagnostyczne i lecznicze u psów i kotów. Susan M. Taylor wyd. I polskie, red. R. Lechowski, rok wydania: 2011